

opusdei.org

# El minuto heroico (Aceprensa)

Aceprensa (5-2-2025) Ana  
Sánchez de la Nieta

05-02-2025

Recenzja Aceprensa **Ana Sánchez de la Nieta**

W 2005 roku BBC wyemitowała program *The Monastery*, *reality show*, w którym pięciu świeckich mężczyzn miało za zadanie żyć przez miesiąc w benedyktyńskiej wspólnocie. Pięciu bohaterów, w tym student, były wojskowy, poeta i

publicysta chatów erotycznych, nie było łatwo przystosować się do ciszy, modlitwy i pracy w klasztorze. I to pomimo przekonujących wyjaśnień opata Christophera Jamisona, który był zdeterminowany, aby uświadomić uczestnikom, że reguła benedyktyńska ma duchowe podłoże i że, jak wyjaśnia w pewnym momencie reality show, celem było ułatwienie otwarcia duszy na Boga i potrzeby innych.

Przypomniał mi się ten *reality show* po obejrzeniu *El minuto heroico [Jak uciekłam z Opus Dei w polskiej wersji]*, serialu dokumentalnego stacji Max, w którym zebrano zeznania trzynastu byłych członkiń Opus Dei oraz opinie dwóch dziennikarzy, dwóch psychologów i prawnika. W czterech trwających około godziny odcinkach, kobiety te opowiadają o swoich złych doświadczeniach w tej katolickiej instytucji. Krytyki, które

przedstawiają, nie są nowe: niektóre sięgają początków Opus Dei, takich jak jego tajemnica i siła ekonomiczna, podczas gdy inne, związane z jego strukturą i stylem życia, zostały publikowane w ciągu ostatnich dwóch dekad na Opuslibros, stronie internetowej prowadzonej przez krytycznych byłych członków.

Przypomniałem sobie o tym, ponieważ chociaż przesłanie Opus Dei - możliwość osiągnięcia świętości w codziennym życiu - jest uniwersalne i stanowi część dziedzictwa chrześcijaństwa, członkostwo w tej instytucji już nie. Nie jest koniecznością ani czymś dla każdego, podobnie jak wstąpienie do wojska, bycie częścią olimpijskiej drużyny gimnastyki artystycznej, praca w NASA czy zostanie kartuzem. Wszystkie te „miejsca” mają swoje zasady i większość z nich jest bezsensowna dla tych, którzy nie

chcą zdobyć olimpijskiego medalu,  
bronić swojego kraju na wojnie lub  
stać na Księżycu.

*W El minuto heroico* wiele rzeczy,  
które są krytykowane, jest  
absurdalnych i już dawno przestały  
obowiązywać - jak na przykład  
przeglądanie korespondencji,  
praktyka odziedziczona po życiu  
kontemplacyjnym, czy brak wymogu  
zgody rodziców na rozpoczęcie  
rozeznawania powołania przez  
osobę niepełnoletnią. Inne są  
utrzymywane, ponieważ, choć na  
przykład umartwienie cielesne brzmi  
marsjańsko, należy do tradycji  
Kościoła katolickiego. Są też inne,  
również bardzo kwestionowane w  
serialu i społeczeństwie, takie jak  
wartość poświęcenia i służby lub  
oderwania się od dóbr, które  
„zadebiutowały” w Ewangelii. Te  
pierwsze, jak widać, mogą zniknąć  
lub ulec zmianie. Te drugie nie mogą,

ponieważ - w pewien sposób - są esencją chrześcijaństwa.

Inną rzeczą jest to, że sposób ich przeżywania jest inny dla każdego chrześcijanina. Nie wszyscy są powołani do praktykowania wyrzeczeń, jak Siostry Miłosierdzia, czy modlitwy jak Karmelici. Nie jest ważna organizacja, ale duch, nie jest to konkretna praktyka, ale treść, motywy, scenariusz. A w tym serialu dokumentalnym duchowe uwarunkowanie – motywacja – po prostu się nie pojawia. Jest to scenariusz duchowy, w którym, rzecz jasna, jest również miejsce na błędy osobiste i organizacyjne, które – na poziomie osobistym i instytucjonalnym – powinny być korygowane i uzdrawiane.

Pod względem technicznym serial jest dobrze zrealizowany, świadectwa są dynamiczne i mocne. Każdy proces separacji i rozpadu jest

bolesny, zwłaszcza gdy związek, jak w niektórych przypadkach, trwał przez dziesięciolecia. Cierpienie każdego z bohaterów jest prawdziwe i nie ma wątpliwości, że to, co opowiadają, takim nie jest. Podobnie jak ich chęć pomocy organizacji w zmianie, która jest jedyną rzeczą, która, jak stwierdzają w różnych momentach, zmotywowała ich do udziału w serialu. Wykorzystanie fikcji, zastosowanie filmowego zabiegu *making of-u* w stylu Las cuatro hijas i innych ostatnich filmów dokumentalnych, zmniejsza wagę kolejnych wypowiedzi, które czasami się powtarzają.

W każdym razie, efekt końcowy, a prawdopodobnie także czas trwania serialu dokumentalnego, obciążają dwa powiązane ze sobą fakty: The Heroic Minute to bardzo niszowy i nadmiernie stronniczy serial. A priori, serial o Opus Dei mógłby zainteresować wiele osób, ale w tym

przypadku zaskakująca jest decyzja o ograniczeniu się tylko do jednej kategorii członków: kobiet żyjących w celibacie. W Opus Dei około 80% członków jest zamężnych lub żonatych, wobec 20% żyjących w celibacie, a 55% stanowią kobiety, wobec 45% mężczyzn. Można powiedzieć, że badania nad Opus Dei - tak sprzedaje się ten serial dokumentalny - opierają się w najlepszym razie na próbie pobranej od nieco ponad 10% członków.

Najwyżej 10%, ponieważ - i tu pojawia się drugie ale - po obejrzeniu serialu dokumentalnego można by powiedzieć, że w tej organizacji i jej otoczeniu nie ma nikogo, kto byłby zadowolony z przynależności do niej. Nie ma kontrpunktu. Nie ma głosu przeciwnego. Nie ma członka Opus Dei. Nie ma nikogo, kto nie będąc członkiem, uczestniczyłby w jego działaniach lub prowadził swoje dzieci do jego szkół. Nie ma nawet

nikogo, kto miałby przyjaciela w Opus Dei. I nie mówię tu o oficjalnym głosie - wytwórnia twierdzi, że chciała na niego liczyć, podczas gdy Opus Dei twierdzi, że odmówiła, ponieważ skontaktowali się z nim w ostatniej chwili - ale o różnych głosach, o konkretnych osobach, które mogą pomóc w uzupełnieniu obrazu. Według Google (a także ChatGpt) na świecie jest ponad 90 000 członków Opus Dei, i można założyć, że jest jeszcze kilku sympatyków. Przeprowadzenie wywiadu z niektórymi z nich nie wydaje się takie trudne...?

Z drugiej strony jest to typowa choroba wielu obecnych seriali dokumentalnych. Istnieją również na Max, *Allen v. Farrow* (2021) lub *El caso Sancho* (2024), lub na Netflix, *El dilema social*, wszystkie dokumenty krytykowane za całkowity brak bezstronności. I nie jest to bynajmniej lekka krytyka produkcji,

które same się przedstawiają nie jako demaskatorskie seriale, lecz jako dziennikarstwo śledcze.

**Ana Sánchez de la Nieta**

@AnaSanchezNieta

.....

pdf | dokument generowany  
automatycznie z <https://opusdei.org/pl-pl/article/el-minuto-heroico/>  
(19-03-2026)